

Якщо вас цікавить як змінювався зовнішньополітичний курс України, вам потрібно саме це!

Від здобувачів очікується: базові знання історії та географії, а також обізнаність в питаннях економічного розвитку.

Курс *«Зовнішня політика України»* належить до дисциплін циклу гуманітарної підготовки. Вивчення дисципліни спрямовано на підготовку досвідченого фахівця, який знається на пріоритетах зовнішньополітичного курсу України.

Згідно з Конституцією України, зовнішньополітична діяльність нашої держави направлена на забезпечення її національних інтересів і безпеки, шляхом підтримки мирного і взаємовигідного співробітництва з членами міжнародного співтовариства у відповідності до принципів міжнародного права, логіки еволюції загальнолюдської цивілізації.

Об'єктом вивчення є зовнішньополітичний курс України.

Предметом вивчення є правові основи дипломатичної служби України, їх структура, головні напрями зовнішньої політики України.

Мета курсу: формування системи знань про основи міжнародних відносин, зовнішньополітичні функції держави, основні напрямки зовнішньої політики України.

Основні завдання курсу:

- оволодіння навичками вироблення власного уявлення про основні тенденції світового процесу і місце в ньому України;
- вивчення особливостей становлення дипломатії України, відносин України з провідними державами у сучасних міжнародних реаліях;
- розуміння основних принципів та напрямків зовнішньої політики України, аналіз діяльності України у міжнародних організаціях тощо.

Міждисциплінарні зв'язки:

Курс «Зовнішня політика України» спирається на знання й вміння студентів, отримані з історії України та української культури, економічної географії, правознавства.

Курс спрямований на розвиток наступних компетентностей студентів:

1.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.
4. Розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.
5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Основними напрямками самостійної роботи студентів бакалаврату є:

- робота над літературою і документами з метою вивчення змісту й оцінки цих документів і наукової монографічної літератури, у якій досліджується актуальні питання зовнішньої політики і дипломатії України;
- огляд публікацій у періодичних виданнях і наукових статей у фахових журналах («Політика і час», «Зовнішні справи» та ін.) опрацювання і використання довідкової літератури (енциклопедії, словники, тематичні довідники та ін.).

Як організоване навчання у межах навчального курсу «Зовнішня політика України»?

Опис дисципліни:

Кредитів ECTS – 3

Загальна кількість годин вивчення дисципліни – 90

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи студентів

для денної форми навчання становить – 30/60

для заочної форми навчання – 8/82

Огляд курсу

Курс складається з однієї лекції раз на два тижні (всього 8 або 7 лекцій залежно від розкладу) і одного семінарського заняття раз на два тижні (всього 8 або 7 занять). Він супроводжується текстовим матеріалом, презентаціями та груповими завданнями. Студенти матимуть можливість

застосовувати отримані знання та вирішувати практичні завдання протягом обговорень в аудиторії та виконувати індивідуальні завдання.

Зовнішня політика України / схема курсу

Лекції
Довідковий матеріал
Презентації
Обговорення в аудиторії (семінарські заняття)
Практичні завдання
Залік

Лекції та практичні заняття

Список основних лекцій курсу наведений нижче. Пильнуйте за змінами у розкладі.

Навчальна програма зі спецкурсу “Зовнішня політика України” вміщує такі теми:

№ з/п	Назва теми
1	Тема 1 Ключові проблеми сучасної системи міжнародних відносин
2	Тема 2 Україно-американські відносини
3	Тема 3 Відносини України з Євросоюзом
4	Тема 4 Партнерство Україна – НАТО
5	Тема 5 Проблеми економічної безпеки України
6	Тема 6 Проблеми воєнної безпеки України
7	Тема 7 Місце і роль України в боротьбі з міжнародним тероризмом
8	Тема 8 Місце України у світовому глобалізаційному процесі

Основні методи вивчення курсу «Зовнішня політика та дипломатія України»:

1. Пояснювально-ілюстративний метод або інформаційно-рецептивний. Даний метод знаходить широке застосування для передачі великого масиву інформації на лекції, з навчальної або методичної літератури, через екранний посібник у «готовому» виді. Студенти сприймають і

осмислюють факти, оцінки, висновки і залишаються у рамках репродуктивного (відтворюючого) мислення.

2. Репродуктивний метод (репродукція – відтворення). Використовується переважно на семінарських заняттях, коли діяльність студентів організовується за кількаразовим відтворенням засвоєваних знань. Для цього використовуються різноманітні роботи і різні форми самоконтролю. Застосовується у взаємозв'язку з інформаційно-рецептивним методом (який передує репродуктивному). Разом вони сприяють формуванню знань, навичок і вмінь у студентів, формують основні розумові операції (аналіз, синтез, узагальнення, перенос, класифікація).

3. Метод проблемного викладу, використовується у побудові змістовної частини курсу (теми лекцій і семінарів). Важливою складовою даного методу є розкриття пошуків різних підходів у вирішенні тієї чи іншої проблеми. При цьому викладач реалізує розкриття системи доказів, порівняння точок зору, різних підходів. Студенти не тільки сприймають, усвідомлюють і запам'ятовують готову інформацію, але й стежать за логікою доказів, за рухом думки викладача.

4. Частково-пошуковий, або евристичний, метод, який полягає в організації активного пошуку рішення висунутих у навчанні (або сформульованих самостійно) пізнавальних завдань. Метод дозволяє активізувати мислення, викликати зацікавленість до пізнання на семінарах і колоквіумах.

5. Дослідницький метод. Є важливою складовою самостійної роботи студента, оскільки вони самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть аналіз сучасних проблем міжнародних відносин та інші дії пошукового характеру. У даному методі найбільш повно проявляються ініціатива, самостійність, творчий пошук у дослідницькій діяльності.

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету: <http://metod.kart.edu.ua/>

Рекомендована література:

1. Борисова О. В. Зовнішня політика України: навч. посіб. Луганськ: ДЗ ЛНУ імені Тараса Шевченка, 2010. 319 с.
2. Голованова Н. Інформаційний простір Україна – ЄС: ціннісні орієнтири, історія та сучасність. Новий колегіум. 2017. № 4. С. 30–34.
3. Кучик О. С. Зовнішня політика України : підручник ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2018. 446 с.
4. Україна. Президент, Про Річну національну програму під егідою Комісії Україна – НАТО на 2019 рік / Україна. Президент : Указ Президента України від 10 квітня 2019 р. №117/2019. Офіційний вісник України. 2019. № 31. С. 8–213.

5. Україна. Президент, Про затвердження Річної національної програми під егідою Комісії Україна - НАТО на 2018 рік. Україна. Президент: Указ Президента України від 28 березня 2018 р. № 89/2018 // Офіційний вісник України. 2018. № 28. С. 24–106.
6. Україна – ООН: 68 років партнерства та співпраці. Зовнішні справи. 2013. № 11. С. 6–7.
7. Чепурко О. О. Посібник до вивчення курсу "Зовнішня політика України": [для студентів ден. та заоч. форм навчання]. Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. Дніпропетровськ : РВВ ДНУ, 2015. 52 с.

Інформаційні ресурси в інтернеті:

<http://portal.iapm.edu.ua/portal/media/books/fc8e7971-86e1-4de2-b69f-d23eef4d5c41.pdf>

<http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-153.html>

Правила оцінювання

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Відвідування лекцій:

Бали за цю складову не нараховуються взагалі, якщо студент не відвідував понад 50% лекційних занять у модулі без поважних причин. За відвідування кожної лекції нараховується 1 бал. **Максимальна сума становить 15 балів.**

Ступінь залученості:

Мета участі в курсі – залучити вас до дискусії, розширити можливості навчання для себе та своїх однолітків та дати вам ще один спосіб перевірити свої погляди на питання розвитку залізничного транспорту в світі та в Україні. Участь буде оцінюватися на основі кількості та вірності ваших відповідей. Ми намагаємося надати всім студентам рівні та справедливі можливості для підвищення власною залученості. **Максимальна сума становить 10 балів.**

Семінарські заняття:

Оцінюються за відвідуваннями (до 3 балів), ступенем залученості (до 7 балів) та стислою презентацією виконаного завдання (до 5 балів). **Максимальна сума становить 15 балів.**

Виконання практичних завдань:

У кожному з двох модулів пропонується виконання трьох практичних завдань, кожна правильна відповідь на питання яких оцінюється в 1 бал. **Максимальна сума балів за завдання в модулі становить 37 балів.**

Модульне тестування:

Оцінюються за вірними відповідями на тестові модульні питання (20 питань в тесті, кожна вірна відповідь оцінюється в 2 бали). **Максимальна кількість становить 40 балів за модуль.**

Залік:

Студент отримує залік за результатами модульного 1-го та 2-го контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів тестування). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає заліковий бал. Якщо студент не погоджується із запропонованими балами він може підвищити їх на заліку, відповівши на питання викладача.

Кравченко Олена Валентинівна (<http://kart.edu.ua/pro-kafedru-im-ua/istoriya-stvorennya-kafedry-im-ua/kravchenko-ist-ua>) – лектор з історії України, української культури, політології, Зовнішньої політики України та

історії залізничного транспорту в УкрДУЗТ. Отримала ступінь кандидата історичних наук за спеціальністю 07.00.01 – історія України в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна в 2003 р. Напрямки наукової діяльності: історія залізничного транспорту, історія опіки над дітьми, історія доброчинності.

Міжнародний досвід:

2014 р. – наукова стипендія для викладачів ВНЗ Німецького історичного інституту в Москві. Тема наукового дослідження: «Опіка над дітьми-сиротами в роки Першої світової війни» (м. Москва, Російська Федерація).

2018 р. – грант Європейської Комісії в рамках програми Еразмус+ КА107 – мобільність викладачів. Проведення лекцій для студентів філолого-педагогічного факультету Технолого-гуманітарного університету імені Казимира Пуласького (м. Радом, Республіка Польща).

2018 р. – науково-педагогічне стажування на факультеті гуманітарних наук Шуменського університету імені Єпископа Костянтина Преславського (м. Шумен, Болгарія).

2019 р. – куратор проекту українсько-польських молодіжних обмінів «Залізниця нас єднає/ Railways Unite Us/ Łączy Nas Kolej» (УкрДУЗТ, Познанський технічний університет, м. Познань, Республіка Польща).

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням: <http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>

